LIBRI PRIMI, CAPVT QVARTVM

De Fundamentis SEMINIS, Promptuarii vniuersi.

I. GENERALIA.

1. Forma dat esse rei, seu essentialis, seu substantialis, adeoque præter materiam, tanquam alterum principium, merito ponendum.

2. Materia nec iuxta elementa, nec principiorum Chimicorum (salis, sulphuris, Mercurii) principiationem, non iuxta Mechanicam, (solam) sed secundum fines seminum, desponsatur.

3. Quæcunque omnibus mixtis & viuentibus largiuntur differentiam specificam, principiorum loco inprimis & καθ' ἐξοχὴν habenda.

4. Materia, eiusque principia, magis sunt externa, egentque directore, seu principio interno, eiusque affectis.

5. Quæcunque in se sui primordia continent, vnde creuere & fiunt, habent radicalia intus & seminalia initia.

6. Semina omnibus regnis sunt communia, vegetabilium, animalium, mineralium ac metallorum.

7. Semina gaudent suis capsulis & matrice: vegetabilia & mineralia communi magis, animalia propria. (Elementa sunt capsulæ remotæ, proximiores sal, sulphur, mercurius.)

8. Seminum vis non in sola Mechanica, vel particularum dispositione & locatione consistit, licet eidem insternatur.

9. Seminum imago profluit a suo Creatore, & de eodem accuratissime, aliisque contra, testimonium præbet.

10. Semina constituunt α. δύναμις, β. πνεῦμα & ἰδέας πολλὰς καὶ παντοδαπὰς. Hipp. l. 1. de diæt. c. 5. l. de nat. puer. c. 5. Vis & actiuitas, spiritus, ideæ multæ & omnigenæ. (Igneus est illis vigor, & cœlestis origo: seminum dispensatores sunt spiritus, spiritus intus agit.)

11. Semina plantarum sunt oua. Materiale magis & dispersum in radice, foliis & ramis, non paucorum vegetabilium diffunditur: particulis etiam diuisis animalium imperfectorum quorundam.

12. Semina prorogantur & propagantur in infinitum, quoad numerum & indiuidua; definita tamen sunt, quoad speciem in singulis.

II. SPE-

II. SPECIALIA

1.) *Quoad ESSENTIAM.*

Semen est principium propagationis, vis multiplicandi entia secundum naturam, res apta multiplicari in infinitum.

Spiritus architectonicus, subtilissimum in corporeo receptaculo, sperma, semen, γονή.

Lucula elastica, scintillandi actum producens, astrum vocant etiam Chimici. (Omnis forma est lumen specificum, lumen quoddam sui corporis.)

2.) Quoad AFFECTIONES.

Semen calido promouetur, blando, vitali. (Sine calore nullum ſemen in actum deducitur, fotu opus habet.)

Humido egens laxante, alente. (Elementa non ſunt matres, ſed obſtetrices, cunctarum contraria ſemina rerum.) Ouid. l. 4. faſt. ſunt duo diſcordes ignis & vnda Dii.

Ab igne improportionato deſtruitur. (Nulla ignem admittunt.) Ignis promouet ſemina ad fines, ſeminum ſuſcitabulum & deſtructor; conſumit vires ſeminales, quia deſtruit humidum.

Semen humido nimio & improportionato ſuffocatur & putrefit, quædam tamen vliginoſa & aquea magis amant loca, vt paluſtres & aquaticæ plantæ, calamus arom. &c.

Conterendo deſtruitur, ſublata mechanica, poſitura & apparatu. Alterabile a natura ſolum, non ab arte; ab hac tamen accidentario, (cum natura.)

Egens matrice, ſeu loco commodo, quo locetur, a priori; (capſula,) & a poſteriori.

Egens tempore opportuno, & ſufficienti.

Aliud maturum & perfectum, aliud immaturum & imperfectum. Aliud proprie dictum, & analogice tale, v. g. morborum ſeminalium.

Aliud ſilens & latens, potentia proxima tale, actuatum, euolutum, promotum.

Aliud viuentium, vitæ particeps, aliud putredine exſoluendum:

(Vnius corruptio eſt alterius generatio, cum grano ſalis intelligendo.)

Gignendo vero capſulæ corrumpuntur, ſeu deſtruuntur.

Non in ſale reſiduum; oriundum a πλεονασμῷ generantis corporis, & ſulphuris matricem amans.

Miſcibilia in quibusdam ſibi ſimilibus, ſed alienæ terminus oræ eſt. (vt in mulo.)

ὀργασμῷ fermentifico gaudens, & egens ad euoluendam iuculam.

3.) *Quoad VIRES & VSVM.*

Semen eſt vitæ rerum nouæ & producendæ proximum elementum: nullum vitale ſine ſemine.

Autor omnis generationis proprie dictæ, cum ex non ſubſtantia fit ſubſtantia. Vid. Rolf. chim. p. 94. vniuocæ & æquiuocæ.

Autor omnis fœcundationis, conſeruationis ſpecierum in vniuerſo, item extraordinarie degenerationis.

Director fermentationis, ſpecificæ & indiuidualis.

Virium dotalium faber; ſemina enim vitalium tincturarum, virtutibus innumeris a natura imprægnata. (vid. Kozack diſc. phyſ. p. 16.)

Habitaculum formæ, & naturæ præcipuum ſacrarium.